

Guía Docente				
Datos Identificativos				2012/13
Asignatura (*)	Botánica Terrestre		Código	610212609
Titulación	Licenciado en Bioloxía			
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
1º e 2º Ciclo	2º cuatrimestre	Todos	Optativa	5.5
Idioma	CastelánGalego			
Prerrequisitos				
Departamento	Bioloxía Animal, Bioloxía Vexetal e Ecoloxía			
Coordinación	Sahuquillo Balbuena, Elvira	Correo electrónico	elvira.sahuquillo@udc.es	
Profesorado	Sahuquillo Balbuena, Elvira	Correo electrónico	elvira.sahuquillo@udc.es	
Web				
Descripción xeral	A licenciatura de Bioloxía ten como obxectivo principal o coñecemento da biodiversidade, do seu funcionamento, das relacións e da distribución dos seres vivos. Dentro da licenciatura, Botánica Terrestre trata do estudio da Flora vascular, das comunidades vexetais e dos factores que condicionan a sua distribución, sexan bióticos ou abióticos, actuais ou pretéritos. Trátase polo tanto dunha ciencia que engloba coñecementos procedentes doutras materias como Ecoloxía, Xenética, edafoloxía, Fisioloxía Vexetal, xeografía, climatoloxía, etc. facilitando a integración do coñecemento do medio natural por parte dos alumnos. A formación adquirida capacitará ó alumno para traballar en diferentes ámbitos como na investigación, na docencia, na gestión, na conservación do medio natural, en agronomía e etnobotánica			

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación
A1	Recoñecer distintos niveis de organización nos sistemas vivos. Identificar organismos.
A3	Obter, manexar, conservar e observar especímenes.
A5	Catalogar, avaliar e xestionar recursos naturais.
A17	Analizar e interpretar o comportamento dos seres vivos.
A18	Muestrear, caracterizar e manexar poboacións e comunidades.
A20	Describir, analizar, avaliar e planificar o medio físico.
A21	Avaliar o impacto ambiental. Diagnosticar e solucionar problemas medioambientais.
A22	Xestionar, conservar e restaurar poboacións e ecosistemas.
A24	Deseñar experimentos, obter información e interpretar os resultados.
A25	Dirixir, redactar e executar proxectos en Bioloxía.
A26	Desenvolver e implantar sistemas de xestión relacionados coa Bioloxía.
A28	Capacidade para o manexo de instrumentación científica.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B5	Traballar de forma colaborativa.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B7	Comunicarse de maneira efectiva nun entorno de traballo.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
----	---

Resultados da aprendizaxe			
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)	Competencias da titulación		
Catalogar, avaliar e xestionar recursos naturais	A1 A3 A5 A17 A18 A20 A21 A22	B1 B2 B6	C3 C5 C6 C8
Analizar e interpretar o comportamento dos seres vivos	A17 A18 A22	B3 B5	C1 C6 C8
Avaliar o impacto ambiental. Diagnosticar e solucionar problemas medioambientais	A3 A17 A18 A20 A21	B1 B2 B3 B5	C1 C3 C7
Xestionar, conservar e restaurar poboacións e ecosistemas.	A20 A21 A22 A24 A25 A28	B1 B2 B3 B5	C1 C2 C3 C6 C7
A18 Muestrear, caracterizar e manexar poboacións e comunidades	A21 A22 A24 A26	B3 B5	C1 C6 C7
Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.	A21 A24 A25 A26 A28	B1 B2 B3 B5	C1 C2 C4 C6
Traballar de forma colaborativa	A22 A24 A25	B1 B5	C1 C3 C4 C6
Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional	A22 A24 A25	B5 B6	C1 C5 C6 C7
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma	A22	B3	C1
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.	A21 A22	B7	C1

Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.	A20 A21 A22	B2 B5 B7	C1 C8
---	-------------------	----------------	----------

Contidos	
Temas	Subtemas
TEORÍA Bloque 1: Introducción a Bioxeografía Bloque 2: Coroloxía Bloque 3: Fitocenoloxía Bloque 4: Flora e Vexetación da Península Ibérica e Galicia Bloque 5: Biodiversidade e conservación	INTRODUCCIÓN Tema 1.- Introducción a Botánica Terrestre: Biogeografía. COROLOGÍA Tema 2.- Tipología corológica (área continua, disyunta, potencial y actual). Taxones cosmopolitas, ubiquistas y endemismos. Vías migratorias y elementos relictos. Tema 3.- Áreas fitogeográficas: Factores que determinan distribución actual de las plantas: Históricos y actuales (Abióticos y Bióticos). FITOCENOLOGÍA Tema 4.- Estructura y Dinámica de la vegetación. Estructura vertical y horizontal. Estructura biológica: Tipos Biológicos. Concepto de sucesión vegetal y serie de vegetación. Vegetación potencial. Tipos de series. Tema 5.- Bioclimatología. Índices y Diagramas bioclimáticos. Pisos y horizontes bioclimáticos de las regiones Eurosiberiana, Mediterránea y Macaronésica. FLORA Y VEGETACIÓN Tema 6.- Reinos Florísticos: Características diferenciales. Biomas terrestres: distribución y estructura. Tema 7.- El Reino Holártico. Regiones Eurosiberiana, Mediterránea y Macaronésica. Síntesis corológica de la Península Ibérica. Tema 8.- Flora y Vegetación de Galicia. Familias importantes en la configuración de los bosques: Robledales y Fragas. Hayedos. Avellanadas. Abedulares. Melojares. Encinares. Bosques riparios. Tema 9.- Familias importantes en la configuración de los matorrales: Tojal-Brezal. Piornales y Xesteiras. Jarales. Enebrales. Tema 10.- Familias importantes en la configuración de comunidades herbáceas. Comunidades especiales: litoral (playas, dunas, acantilados y marismas), vegetación acuática y de zonas húmedas (turberas)Tema 11.- Flora de interés etnobotánico en Galicia y otras familias de importancia económica. BIODIVERSIDAD Y CONSERVACIÓN Tema 12.- Importancia de la diversidad vegetal de Galicia y su conservación. Especies y comunidades protegidas de Galicia. Comunidades vegetales protegidas y zonas LIC en Galicia. Zonas de interés botánico.
PRÁCTICAS	Práctica 1: Excursión Praia Morouzos (Ortigueira) e Serra Capelada (26/04/13). Horario: 9-20h Práctica 2: Revisión especies características de la flora gallega y peninsular (I)(30/04/13). Horario: 15.30-18.30 Práctica 3: Revisión especies características de la flora gallega y peninsular (II) (1/05/13)Horario: 15.30-1830 Práctica 4: Excursión a Serra dos Ancares (31/05/13). Horario: 8.30-21.30h

Planificación

Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	23	34.5	57.5
Saídas de campo	21	21	42
Prácticas de laboratorio	5	5	10
Proba mixta	2	3	5
Investigación (Proxecto de investigación)	0	16	16
Atención personalizada	7	0	7

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Nas sesiones maxistrais se impartirá a información básica que lle permitirá o alumnado desenvolver o resto das capacidades expostas nos obxectivos. O profesor realizará unha labor previa de sínteses, estruturación e actualización da información. A asistencia se valorará na calificación final representando o 1%
Saídas de campo	E necesaria a asistencia as saídas o campo xa que favorecerán a asimilación dos contidos teóricos e o cumprimento dos obxectivos plantexados na materia. Os contenidos prácticos se evaluarán mediante a presentación dunha memoria onde se recopilará a información sobre as excursións e o traballo de investigación. Na memoria se valorará a presentación, a organización e a información elaborada. A asistencia e a implicación supone o 2% da calificación final.
Prácticas de laboratorio	Realizaranse 2 prácticas de laboratorio onde se revisarán as especies vexetais características das comunidades estudiadas durante as saídas de campo. Ademais identificaráse o material recollido polos alumnos no seu traballo de investigación. A asistencia supondrá o 1% da calificación final
Proba mixta	Os contidos teóricos se evaluarán en base os coñecimentos demostrados no examen final (28/09/11) o por eliminación tras a superación 4 controles tipo test que se levaran a cabo, uno por cada bloque temático. Amais, terase en conta o grado de interese e a implicación no desenrolo da materia. Os contidos teóricos suponen o 49% da calificación final
Investigación (Proxecto de investigación)	A realización dun traballo de investigación e as tarefas das clases prácticas de campo onde o alumno observa, describe e identifica o material representativo das comunidades vexetais le permitirá unha mellor comprensión da teoría e le axudará a desenvolver as actitudes necesarias para realizar un traballo de grupo. A posterior preparación, elaboración e organización dos datos para redactar a memoria final le axudarán a desenvolver capacidades de integración e síntesis dos datos más salientables e a presentar os resultados seguindo a metodoloxía dos traballos científicos. A presentación da memoria coa investigación realizada e o resumen das excusións supondrá o 47% da calificación final

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Prácticas de laboratorio	Durante a realización do traballo de investigación nos seminarios e nas prácticas de laboratorio se llevará a cabo o seguimiento da elaboración dos traballos nos que se encontran implicados os alumnos para superar a materia (elaboración memoria excusións e traballo de investigación).
Investigación (Proxecto de investigación)	A atención personalizada nas Titorías permitirá orientar o alumno no desarrollo do traballo, na elaboración dos resultados e na presentación da memoria.

Avaliación

Metodoloxías	Descripción	Cualificación

Prácticas de laboratorio	Valorarase a asistencia e interés no desenrolo das prácticas.	1
Proba mixta	O examen final consistirá en 5 preguntas, dos cortas (unha de conceptos e outra de especies), 2 de desarrollar (unha tipo tema) e unha tipo test resposta múltiple. Tamen se realizarán cuestionarios tipo test de cada bloque temático e pequeños exercicios que permitirán superar la materia previamente.	49
Investigación (Proxecto de investigación)	Presentación dunha memoria onde se recopilará a información sobre as excursións e o traballo de investigación. Na memoria valorarase a presentación, a organización e a elaboración da información	47
Sesión maxistral	Se valorará asistencia e participación.	1
Saídas de campo	A asistencia e obligatoria. A participación e grado de interés tamén se terá en conta	2
Outros		

Observacións avaliación

Na convocatoria de setembro a calificación final repartirse entre o examen de conocimientos (65%) e un exame práctico no laboratorio (35%).

Fontes de información

Bibliografía básica	
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Botánica/610212102

Técnicas de Mostraxe, Identificación e Experimentación en Botánica/610212401

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Botánica/610212102

Xeoloxía/610212108

Ecoloxía/610212301

Técnicas de Mostraxe, Identificación e Experimentación en Botánica/610212401

Xeografía Física/610212623

Observacións

-Recoméndase traballar a materia de forma gradual e facer uso da bibliografía recomendada.

-Recoméndase facer uso das tutorías.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías